

Po maturi na Slovenski gimnaziji leta 1965 sem najprej odslužil vojaški rok. Nameraval sem študirati na univerzi, a sem se za študij prava odločil šele v zadnjem trenutku pred zimskim semestrom leta 1966. Zanimale so me namreč različne študijske smeri, izključil sem le medicino. Čeprav je odločitev za študij izšla iz nekakšne zadrege, je vseeno nikoli nisem obžaloval.

Moja poznejša žena Marjana me je spremljala na Dunaj in pridno delala, da sem jaz brez skrbi študiral.

DR. MATEVŽ GRILC, ODVETNIK V POKOJU

Vsak začetek je težak

Ko sem leta 1971 doštudiral, mi je takratni zvezni kancler Bruno Kreisky ponudil službo v diplomaciji, zaradi katere pa bi moral ostati na Dunaju. Ker sva se z Marjano medtem poročila in imela dva majhna otroka, ki sta živela pri babici v Sinči vasi, sva se vrnila na Koroško. Žena Marjana je nazadnje dobila službo na finančnem uradu, čeprav je bila kot koroška Slovenka deležna zelo velikega nasprotovanja, jaz pa sem na sodišču v Celovcu absolviral sodno leto in nato leta 1972 kot odvetniški pripravnik začel delati v pisarni dr. Janka Tischlerja v Celovcu. Tam sem ostal sedem

let, čeprav sem bil v seznam odvetnikov Odvetniške zbornice za Koroško vpisan že 2. junija 1976. Kljub temu sem ostal še tri leta v pisarni dr. Janka Tischlerja, čemur je botrovalo predvsem njegovo slabo zdravstveno stanje.

Ker pa sem vedel, da bo njegovo pisarno najverjetneje prevzel njegov sin, mi je bilo jasno, da se moram postaviti na lastne noge in odpreti svojo odvetniško pisarno, kar sem 1. julija 1979 tudi storil.

Ustanovitev lastne pisarne nikakor ni bila lahka, saj mi je primanjkovalo denarja za investicije. Z ženo Marjano nama je nazadnje uspelo pridobiti potrebna posojila, s katerimi sem marca 1979 kupil manjše stanovanje v Celovcu, na naslovu Karfreitstraße 14, in si v njem uredil pisarno. Moja prva tajnica je bila Erika Jug, takrat še s priimkom Mak, ki je z delom v pisarni začela takoj po šoli za gospodarske poklice v Šentjakobu v Rožu. Pisarno sem opremil le z najnujnejšim in za Erikino plačo je v prvih mesecih poskrbela moja žena s svojo plačo na finančnem uradu, ki je poleg redne službe vodila tudi knjigovodstvo moje pisarne. Ker je bilo dela vse več, sem 1. marca 1980 zaposlil še eno tajnico, gospo Malči Valeško, ki v pisarni dela še danes in bo prihodnje leto praznovala štirideseti delovni jubilej.

Mi štirje smo bili torej na začetku nedvomno uspešna ekipa. Vse tri sodelavke so v pravem pomenu besede živele s pisarno in za pisarno. Brez njihove zavzetosti delo v pisarni gotovo ne bi steklo tako, kot je. Zato

se želim tem pionirkam tudi danes ob 40. obletnici pisarne zahvaliti iz vsega srca.

V tistih prvih mesecih delovanja nismo imeli kopirnega stroja, zato smo kopirali na uradu Narodnega sveta koroških Slovencev. Imeli smo navadne pisalne stroje in če je bilo treba vlogo sodišču ali uradom predložiti v več izvodih, smo uporabili pavspapir, tudi ko je bilo potrebnih deset ali več kopij. Delo nam je nekoliko olajšal pisalni stroj s kroglasto glavo (*Kugelkopfmachine*), ki mu je tajnica zamenjala glavo, ko je bilo treba pisati v slovenščini. V naslednjih letih se je tehnika hitro razvijala, vendar je obstajala še vrsta različnih pisalnih strojev, preden se je uveljavil računalnik.

Če je bil potreben izpisek iz zemljiške knjige ali iz knjige poslovnih subjektov, je tajnica odšla na sodišče, izpisala podatke na roko, njihovo točnost pa je potrdila uradna oseba na sodišču. Posebnost so bili tudi t. i. prvi naroki (*erste Tagsatzung*) v civilnopravnih postopkih. Pri njih je običajno na pomoč priskočila tajnica, ki ji je odvetniška zbornica izstavila overjeno listino. Če je zastopala tožečo stranko in tožena stranka ni pristopila, je sodišču predlagala izdajo zamudne sodbe, in če je zastopala toženo stranko, je ugovarjala tožbenemu zahtevku, s čimer se je lahko začel redni sodni postopek.

Eno izmed težišč mojega delovanja v sedemdesetih letih so bili kazenski in upravnokazenski postopki v zvezi z borbo koroških Slovencev za enakopravnost narodne skupnosti. Menim, da je bil boj za pravice

naše narodne skupnosti v tem času odločilen za nadaljnji obstoj koroških Slovencev. Sredstva borbe so se morala prilagoditi pritiskom, ki smo jih koroški Slovenci doživljali v tem obdobju.

Kot pripravnik in zadnja tri leta kot odvetnik v pisarni dr. Janka Tischlerja sem v približno šestdesetih postopkih, povezanih z narodnopolitičnimi aktivnostmi, zastopal interese pripadnikov slovenske narodne skupnosti. Šlo je za kazniva dejanja razžalitve časti, storjene v tisku, za kazenske postopke na sodišču, za upravnokazenske postopke, za postopke pred ustavnim in upravnim sodiščem itd.

Najodmevnejši so bili kazenski postopki proti Filipu Waraschu, nadalje proti štirim Selanom, ki so 14. novembra 1976 odtujili in uničili volilno skrinjo, ter postopek pred ustavnim sodiščem v zvezi s protestom v Škocjanu 8. avgusta 1976, s katerim so na otvoritveni slovesnosti izrazili nasprotovanje postavitvi spomenika brambovcem.

Kazenski postopek proti takratnemu tajniku Narodnega sveta koroških Slovencev, Filipu Waraschu, se je vršil pred Deželnim sodiščem v Salzburgu. Warascha so obtožili naklepnege ogrožanja in povzročanja nevarnosti zoper življenje oseb in tuje premoženje. Šlo naj bi za poskus kazenskega dejanja, ker naj bi Warasch poskušal napeljati neko drugo osebo k uporabi razstreliva. To naj bi se zgodilo jeseni 1976, medtem ko je Warascha policija aretirala 21. januarja 1977.

Kot zagovornik sem ob Franciju Zwitteru zastopal Filipa Warascha, vendar me je sodišče na predlog državnega tožilstva kot zagovornika odklonilo, češ da me bodo zaslišali kot pričó, ker obstaja sum, da se je razstrelivo nahajalo v mojem avtomobilu. Namesto mene je zato kot zagovornik nastopil dr. Michael Stern, eden najbolj znanih kazenskih zagovornikov tistega časa. Spomnim se pogovora z dr. Sternom, na katerega me je povabil v svojo pisarno nekega dne ob 4.30 zjutraj.

Warasch je bil s sodbo Deželnega sodišča Salzburg 19. oktobra 1977 oproščen, saj kaznivo dejanje, ki so mu ga očitali, ni bilo dokazano. Sodni postopek je bil bolj kot ne poskus nadaljnega pritiska na koroške Slovence in po mnenju Warascha »zločinska provokacija«.

Pri odtujitvi volilne skrinje, ki se je zgodila 14. novembra 1976 v Selah, je bilo dejansko stanje jasno. Šlo je za dejanje protesta proti ugotavljanju manjšinske pripadnosti, bilo je dejanje samoobrambe proti takratni manjšinski politiki avstrijske vlade. Kazenski postopek proti štirim Selanom se je vršil pred Deželnim sodiščem v Wiener Neustadtu, kamor je bil delegiran, ker objektivno sojenje v koroškem političnem ozračju ni bilo zagotovljeno. Obtožence sem branil izključno s političnimi argumenti in zahteval ustavitev kazenskega postopka. Opozoril sem na selske žrtve oz. na obglavljenje trinajstih Selanov na Dunaju 29. aprila 1943, ki so bili usmrčeni le zato, ker so bili pripadniki slovenske narodne skupnosti. S tega

stališča je bila odtujitev volilne skrinjice toliko bolj razumljiva, saj je bila družinska zgodovina obdolžencev tesno povezana z usmrčenimi žrtvami.

Dne 29. aprila 1978 je bila v dunajski Sivi hiši komemoracija ob 35. obletnici obglavljenja selskih žrtev. Te se je udeležil tudi zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschläger. Dva dni pred komemoracijo je dr. Kirchschläger kot zvezni predsednik uporabil pravico abolicije in ustavil kazenske postopke proti štirim Selanom.

To problematiko je v filmu *Sine legibus*, posnetim leta 2018, na zelo realističen način predstavila režiserka Milena Olip.

Dne 8. avgusta 1976 je bila napovedana otvoritev spomenika brambovcem v Škocjanu. Na tej otvoritvi se je zbralo večje število mladih koroških Slovencev, ki so na miren način in nekateri s transparenti protestirali proti tej provokaciji. Žandarmerija jih je na brutalen način odstranila, jih aretirala, vklenila v lisice in jih zaprla v klet žandarmerijske postaje v Sinči vasi.

Za 25 oseb sem vložil pritožbo na ustavno sodišče zaradi kršitve po ustavnem zakonu zagotovljenih pravic z izvajanjem neposredne prisilne oblasti upravnih organov. Ustavno sodišče je za sodnika poročevalca določilo člana ustavnega sodišča dr. Piska. Ta je na Deželnem sodišču v Celovcu več dni zasliševal pritožnike in žandarje kot priče, nato pa je 6. oktobra 1977 sledila ustna obravnava pred ustavnim sodiščem, ki

je v večini primerov ugotovilo, da so žandarji kršili ustavnopravno zagotovljene pravice pritožnikov, ker so bili podvrženi ponižujočemu ravnanju in jim je bila nezakonito odvzeta osebna svoboda. Ustavno sodišče se je med drugim sklicevalo na Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki je v Avstriji v ustavnem rangju in v 3. členu določa, da nihče ne sme biti podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju.

Ta sodba je seveda močno odmevala predvsem v koroški javnosti, ker je ustavno sodišče dalo varnostnim organom jasno vedeti, da so prestopili mejo svojega ravnanja.

Ker sem že v pisarni dr. Tischlerja obravnaval vse postopke, ki so bili povezani z narodnostno politiko, sem seveda s tem nadaljeval tudi po odprtju svoje pisarne.

Takrat so bili pred sodišči še v teku kazenski postopki zoper petnajst koroških Slovencev. Od teh je bilo šest obtoženih zaradi napisnih akcij iz leta 1976, osem zaradi odpora proti državni oblasti v zvezi s protesti na otvoritvi spomenika brambovcem leta 1976 v Škocjanu in v zvezi z demonstracijo koroških Slovencev v Pliberku leta 1977, ko so ti branili na zasebnem zemljišču postavljen dvojezični napis. En postopek je tekel zaradi razžalitve časti državnih organov.

Pred 1. julijem 1979 je bilo že v fazi preiskave ustavljenih šest kazenskih postopkov, v prvi vrsti zato,

ker obdolžencem ni bilo mogoče dokazati kakršnegakoli kazenskega dejanja. Poleg štirih Selanov je zvezni predsednik pomilostil še enega obdolženca. Dva obdolženca sta bila oproščena pred pritožbenim sodiščem na Dunaju, ker je to menilo, da njihova dejanja ne zahtevajo kazni. Dva pa sta bila pravnomočno obsojena.

Dne 7. decembra 1979 sta Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij predložila avstrijski vladi operacijski načrt, v katerem sta med drugim zahtevala takojšnjo ukinitve vseh kazenskih postopkov proti koroškim Slovincem v zvezi z njihovim političnim delovanjem za uresničitev 7. člena avstrijske državne pogodbe. Pri tem sta opozarjala tudi na dejstvo, da so bili ustavljeni vsi kazenski postopki proti nemškimi nacionalističnim podiralcem dvojezičnih napisov leta 1972.

Kljub temu so se kazenski postopki nadaljevali pred Deželnim sodiščem v Salzburgu in pred Okrajnim sodiščem Wiener Neustadt. Sploh so se vršili politični procesi zaradi prenosa pristojnosti tudi pred sodišči na Dunaju, v Linzu, celo pred Okrajnim sodiščem Ried v Gornji Avstriji.

Zvezni predsednik Rudolf Kirchschläger je spomladi leta 1980 na podlagi prošenj za pomilostitev ustavil šest kazenskih postopkov, ostali obdolženci pa so bili julija 1985 amnestirani. S tem so se končali politični procesi proti koroškim Slovincem v zvezi z aktivnostmi v sedemdesetih letih.

Na začetku osemdesetih let pa smo se koroški Slovenci v upravnih in upravnokazenskih postopkih borili predvsem za uporabo slovenščine kot uradnega jezika. V tem obdobju sem imel približno štirideset takih postopkov, v katerih sem zastopal koroške Slovence, ki so zahtevali uporabo slovenščine kot uradnega jezika v njihovih zadevah. V upravnokazenskih zadevah je šlo za različne prekrške, med drugim je Okrajno glavarstvo v Velikovcu 7. aprila 1983 izdalo dve kazenski odločbi proti Rudiju Vouku kot takratnemu predsedniku Koroške dijaške zveze, ker naj bi priredil zborovanje kakih osemdeset učencev Slovenske gimnazije na glavni železniški postaji v Celovcu, pri čemer je prišlo do blokade okenc za prodajo vozovnic. Akcija Koroške dijaške zveze, ki se je zgodila leta 1982, je močno odmevala v koroški javnosti. Dijaki višjih razredov so se zgodaj zjutraj zbrali na železniški postaji in zahtevali vozovnice v slovenščini. Ker je bila njihova zahteva zavrnjena, so dalj časa blokiralni okenca za prodajo vozovnic.

Vsi koroški časopisi so na dolgo in široko poročali o »blokadi železniške postaje v Celovcu«. Celo kancler Kreisky je prav zaradi te akcije odpovedal srečanja, ki so bila predvidena z osrednjima organizacijama.

Kot v drugih zadevah sem tudi v postopku proti Rudiju Vouku zahteval prevod vseh upravnokazenskih spisov v slovenski jezik in se pri tem skliceval na določila V. poglavja Zakona o narodnih skupnostih iz leta 1976, še posebej na 15. in 16. člen tega zakona. Zastopal sem stališče, da ustavna določila 7. člena av-

strijske državne pogodbe predvidevajo slovenski jezik kot enakopraven uradni jezik poleg nemškega. Tudi če upoštevamo določila V. poglavja Zakona o narodnih skupnostih iz leta 1976, ugotovimo, da skušajo tudi ta uvesti slovenski jezik kot enakopraven uradni jezik. Omenjena določila predvidevajo, da se predlogi pri določenih organih ali uradih lahko predložijo v pisni ali ustni obliki v slovenskem jeziku, da se obravnava vrši v slovenskem jeziku in da se morajo celo odločbe in uredbe izdati in dostaviti v slovenskem jeziku. Če v teh določenih *expressis verbis* ni predviden prevod celotnega spisa v slovenščino, to še zdaleč ne pomeni, da ne bi imeli pravice zahtevati prevoda v slovenski jezik. V takih primerih je treba namen in smisel zakonskih določil praviloma dognati z interpretacijo. V smislu objektivno-teleološke interpretacije se moramo vprašati, kakšen je namen pametne zakonske rešitve. Zakonodajen namen je treba preiščevati do konca. Ob takih prijemih je treba izhajati iz tega, da je postopek, naj si bo v nemškem ali slovenskem jeziku, mogoče voditi le tedaj, če je na voljo potrebna informacija, ki jo je možno dobiti iz spisa ali iz delov spisa. Po določenih § 17 Splošnega upravnega zakona iz leta 1950 ima stranka pravico do vpogleda v spis ali v dele spisa, in sicer v tiste dele spisa, ki so bistvenega pomena za uveljavitev in obrambo pravnih interesov stranke. Če izhajamo iz dejstva, da imamo koroški Slovenci tako po določenih 7. členu avstrijske državne pogodbe kot tudi po določenih Zakona o narodnih skupnostih pravico do obravnave v slovenskem jeziku, iz tega nujno sledi, da se izvedejo vse stopnje postopka od vloge preko vpogleda v spis do odločbe v slovenskem jezi-

ku. Vsakršna druga razlaga dotičnih predpisov bi bila popolnoma nesprejemljiva in ne bi dojela smisla teh določil tako za obdolženca kot tudi za branilca. Bistveno je namreč, da imata oba vpogled v spis, saj šele poznavanje spisa omogoča zavzetje stališča do ovadbe in predložitev potrebnih dokazov.

V vseh teh primerih so okrajna glavarstva zavrnila predloge, da bi se spisi v celoti prevedli v slovenski jezik. Deželna vlada oz. Varnostna direkcija za deželo Koroško sta pritožbe zavrnila. V nekaj primerih smo se obrnili na ustavno sodišče zaradi kršitve ustavnopravno zajamčenih pravic oz. uporabe protiustavnega zakona.

Ustavno sodišče je med drugim z odločbo izdano 29. septembra 1983, B415/82, zavrnilo naše pritožbe. Ker je ta odločba relevantna še danes, naj na kratko citiram iz utemeljitve odločbe:

»Po mnenju pritožnika ima dopustitev slovenščine kot uradni jezik iz vidika pravice do vpogleda v spis posledico, da je potrebno dele spisa, ki niso – tudi – že na razpolago v slovenščini, na zahtevo obdolženca prevesti. Temu mnenju se ustavno sodišče ne more pridružiti. Splošna pravica do prevajanja spisa ali delov spisa za namene vpogleda v spis Zakon o narodnih skupinah ne predvideva in to tudi ne sledi iz tretjega odstavka 7. člena državne pogodbe. Dopustitev slovenščine kot uradni jezik lahko pomeni samo, da je dana pravica do uporabe tega jezika v prometu z uradi, ne pa, da je potrebno vse za to zadevo – morda –

merodajna besedila, v katera je prizadeti upravičen vpogledati in jih morda tudi koristiti, ne glede na način njihovega nastanka in pri katerih on sam določa, ali se mu zdijo merodajni, dati na razpolago v slovenščini. Že samo omejitev na določene upravne in sodne okraje pripadnike manjšine sili sprejeti, da izdejo deželni zakoni in drugi akti nadrejenih državnih organov zgolj v državnem jeziku in se vodijo upravni in sodni spisi v drugih okrajih izključno v državnem jeziku. Razlog za dopustitev slovenščine kot uradni jezik ni nerazumljivost državnega jezika za manjšino, temveč možnost za ohranjanje in negovanje lastnega jezika. Člen 7 odstavek 3 državne pogodbe zgolj zagotavlja, da imajo pripadnike manjšine v prometu z lokalnimi oblastmi in sodišči možnost se poslužiti domačega jezika. Samo pogovor in izmenjava spisov z državnimi organi mora za to – na zahtevo – biti v slovenščini.

Po stanju zadeve seveda utegne biti potrebno, slovensko govorečim tudi za namene vpogleda v spis omogočiti pomoč tolmača, če so deli spisa v upravnokazenskem postopku zoper njega nastali pod okoliščinami, kjer ni bilo nobenega povoda za uporabo slovenščine (primerjaj čl. 15 od. 3 Zakona o narodnih skupinah). Če gre tukaj za takšen primer, pa ustavnemu sodišču ni treba odločiti, ker pritožnik ni zahteval pritegnitev tolmača, temveč izdelavo prevodov in v negativni odločitvi o tej zahtevi ni videti nobene kršitve ustavnopravno zagotovljene pravice do uporabe slovenščine v prometu z uradi.«

S to odločbo ustavnega sodišča se je končala večina upravnokazenskih in upravnih postopkov v osemdesetih letih.

Zastopanje v teh političnih procesih neposredno seveda ni v nobenem pogledu doprineslo k izboljšanju finančnega položaja moje pisarne, ker v večini primerov stroški niso bili plačani. Vendar so ti postopki bistveno pripomogli k prepoznavnosti pisarne, kot tudi dejstvo, da sem bil že dolga leta pred odprtjem svoje pisarne politično dejaven in zato tudi dobro poznan v javnosti. Leta 1976 sem bil izvoljen za predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev in tudi zaradi političnega udejstvovanja tesno povezan s koroškimi Slovenci in z institucijami v Sloveniji.

Seveda nisem mogel in tudi nisem hotel posebno izbirati pri pravnem zastopanju, ampak sem zastopal tudi v primerih prometnih nesreč, v postopkih zaradi motenja posesti, pri mejnih sporih, razvezah, sporih o preživnini, branil sem v kazenskih postopkih v zvezi s pretepi, tatvinami, grožnjami, sestavljal sem različne pogodbe, predvsem izročilne pogodbe kmetov itd. Dobro sem bil povezan z ›malim človekom‹ in sem z ljudmi komuniciral brez vsakih zadržkov, z njimi govoril ob vsaki priložnosti o njihovih problemih, na političnih sestankih in vsako prvo nedeljo v mesecu sem svetoval ljudem v prostorih Posojilnice Bank v Pliberku. To svetovanje je omogočala Enotna lista. Naš delokrog se je zelo razširil na začetku osemdesetih let, ko so začela jugoslovanska podjetja, predvsem iz Slovenije, vlagati pri t. i. mešana podjetja na južnem

Koroškem. Prišlo je do ustanovitve različnih podjetij tako v industrijski kot v trgovinski panogi ter na področju gostinstva in turizma. Na ta način je bilo na južnem Koroškem ustvarjenih približno 1000 delovnih mest, jugoslovanska podjetja pa so bila v prednosti, saj so se lahko ognila carinski barieri EGS-EFTA. Ustanovil sem veliko pravnih subjektov, zlasti družbe z omejeno odgovornostjo, komanditne družbe in podobno. Delovanje na pravnem področju je bilo seveda primerno plačano, tako da si je pisarna finančno relativno hitro opomogla. Tudi zasebniki, posebej iz Slovenije, so odpirali take družbe najbolj v trgovinski panogi, zato sem se ukvarjal tudi z obrtnimi dovoljenji, z dovoljenji za zaposlitev tujih delavcev, s prenosom kapitala, z urejanji dovoljenj za bivanje in podobno. V začetku osemdesetih sta bili pomoč in svetovanje tem podjetjem s pravnega vidika za novo ustanovljeno pisarno dohodkovno zelo donosna. Pridružila so se še zastopstva Posojilnic in Zadrug pri uveljavljanju njihovih terjatev.

Kmalu se je izkazalo, da sam vsega tega dela ne bom zmogel, tudi zaradi političnega delovanja, ki je zahtevalo mnogo naporov in časa, pri čemer je zelo trpelo tudi družinsko življenje in brez razumevanja družine, predvsem žene Marjane, vseh teh obveznosti prav gotovo ne bi mogel izvajati. Zato sem že leta 1982 kot pripravnika v pisarno sprejel dr. Franza Serajnika, ki pa se je po pol leta že poslovil, saj je sprejel službo na Upravnem sodišču na Dunaju. Po njegovem odhodu

je v pisarni kot pripravnik z delom pričel moj nečak dr. Roland Grilc in tako se je začela širitev pisarne na vseh področjih; na kadrovske in na delovnem. Lahko rečem, da smo do leta 1982 premostili začetne težave in položili temelje za uspešen razvoj pisarne do danes.

Za konec pa še nekaj anekdot, povezanih z mojim odvetniškim poklicem:

- V nekem sodnem postopku je prevedel tolmač moj poklicni naziv »Anwärter Dr. Tischler« (pripravnik dr. Tischlerja) s »čakalec dr. Tischler«.
- Dva kmeta v pliberški okolici sta se leta tožarila: najprej je sosed trdil, da hodijo krave moje stranke na njegov travnik in mu delajo škodo, potem naj bi to delale kokoši in nazadnje je vložil tožbo, češ da so krivi lubadarji iz gozda moje stranke, ki hodijo v njegov gozd in tam uničujejo smreke. Seveda tega nihče ni mogel dokazati, zato je sosed v postopku izgubil.
- Zastopal sem nadalje nekega kmeta, ki se je tožaril s svojim svakom, pri čemer je šlo za uporabo gozdnih poti ali za sporne meje v gozdu ali na travnikih in podobno. Vedno, ko je kmet, ki sem ga zastopal, v postopku zmagal, si je prižgal pipo in užival.

- Neki trgovec z živino je prevažal s svojim tovornjakom merjasca z imenom Hugo, a je tega med vožnjo zadela srčna kap in je umrl. Proces se je vrtel okoli vprašanja, kdo je odgovoren za smrt merjasca. Postopek je bil še posebej zanimiv zato, ker je bilo tudi sodniku, ki je v zadevi odločal, ime Hugo.

- Nekje v kapelskih grapah sta se tožarila dva kmeta za približno 20 m² zemljišča, ki domala ni imelo nobene vrednosti, saj je bilo gramozno. Komentar kmeta po končanem postopku je bil: »Pravica mora b`t.«.

Izbor teh kuriozitet dokazuje, da je odvetniški poklic ob vsej resnosti včasih tudi razvedrilen.